

at han intet har at gjøre Andet end selv at flytte ind i Frihavnen eller ganske at opgibe sin Virksomhed. Retfærdigheden vil saaledes ikke kunne ske Fyldest paa den Maade, og det er i saa Henseende ganske ligegyldigt, om Fabrikanten i Frihavnen betragter Toldindlandet som sit Hovedaflætningssted, og Toldudlandet som det Sted, hvortil han skal sende sin Overproduktion eller omvendt; thi i begge Tilfælde vil han blive stillet saa gunstigt, at den indenlandske Fabrikant aldeles ikke kan konkurrere med ham. Saaledes, naar man to Kategorier af Fabrikanter, af hvilke den ene i høi Grad foretreges ved den af den høitærede Finansminister foreslaaede Fremgangsmaade, den anden derimod i høi Grad begunstiges. Jeg kan selvfølgelig ikke bilde mig ind, at jeg har slugt Alverdens Visdom med Hensyn til slige Spørgsmaal, og jeg benægter ikke Muligheden af, at den høitærede Finansminister, der har løst langst større Opgaver end denne, ogsaa vil kunne finde en Løsning paa denne Opgave, men indtil jeg bliver bedre oplyst, maa jeg tillade mig at tro, at vi foreløbig staa lige overfor en Opgave der umulig kan løses. — Det vil tvivrigt ogsaa vise sig adskillige praktiske Vanskeligheder. Produktionsforholdene forandre sig jo saaledes fra Dag til Dag, saaledes ogsaa den Maade, hvorpaa Chokolade laves. Man kan jo tænke sig, at der kan bruges andre Ingredienser dertil, end man nu bruger, f. Ex. Saccharin. De Toldsatser, der i Dag kunde være passende, henset til den bestaaende Chokoladetold, kunne maaske om 8 Dage være ganske uanvendelige, og skulde man i hvert enkelt Tilfælde gaa til Rigsdagen, for at faae en ny Told, vilde det jo medføre ganske uoverkommelige Vanskeligheder, ikke at tale om, at det Tilfælde kunde tænkes, at vi havde en Finansminister, der ikke stod sig saa godt med det ene eller det andet Thing, at dette var villigt til at forandre en Lov hver anden Dag, fordi han ønskede det.

Men der er andre Vanskeligheder, der fremstille sig her. Det vil saaledes næsten ikke være Mulighed for at forhindre Smugleri, naar en Frihavnsfabrikationsproduktion finder Sted paa det samme Territorium, hvor den almindelige Frihavn findes. Lad os sætte, at vi havde en Chokoladefabrikant paa Frihavns territoriet, som faae sin Fordel ved f. Ex. at indføre færdig Chokolade fra Malmø. Han møder saa ved Toldporten og erklærer, at det er hans egen Chokolade, han vil indføre for den Told, der skulde svares af Raaprodukterne. Hvad sker saa? Ja, saa bliver det, man har tilstøttet ved gjennem Tolden at skabe en Beskyttelse for

den indenlandske Chokoladefabrikation, fuldstændig illusorisk. Men for Resten forekommer det mig, at der her stiller sig en anden Betragtning frem, som gjør, at hele Frihavnsens Nytte vil blive illusorisk, hvis man gik ind paa Noget som det af den høitærede Finansminister foreslaaede; thi hvis det er muligt — jeg tror indtil videre ikke, at det er muligt — men hvis det nu var muligt at træffe en Toldsat paa en saadan Maade, at den — som jeg sagde før — skifter Vind og Sol lige mellem Fabrikanterne paa Toldterritoriet og dem paa Frihavns territoriet, behøver man blot at gaa en anden Vej, nemlig at godtgjøre den indenlandske Fabrikant paa Toldterritoriet ved Udsørsel til Udlandet, herfra den Told, som han har erlagt af alle de til Fabrikationen anvendte Raaprodukter og Hjælpestoffer. Men, hvad skulle vi saa med en Frihavn, saa have vi jo en Frihavn i hver Havn i hele Landet og i hver en Baa, saa jeg kan ikke skjønne, at der er nogen Anledning til at gaa til Anlægget af en toldfri Havn for Fabrikation og derpaa anvende Masser af Millioner, naar man vil stille Sagen paa den Maade, som af den høitærede Finansminister foreslaaet. — Jeg tror imidlertid ikke, at Sagen kan løses paa den Maade. Den høitærede Indenrigsminister, under hvem Sagen jo nærmest forterer, tager sig det adskillig lettere og løser det hele paa en Maade, hvis Flothed man ikke kan negte sin Anerkendelse. Han sagde ganske simpelt, at der Intet er i Veien for, at det ogsaa kan være Afgang til Indlandet, om der i den Retning kan komme visse Vanskeligheder frem, skal jeg ikke fordybe mig i, fordi det i det Væsentlige er et Toldspørgsmaal, der her bliver Tale om. Naar man saaledes vil lade alle Toldspørgsmaalene ligge, burde man hellere overhovedet ikke bestjæftige sig med en Frihavn, thi hele Frihavnsbegrebet hviler jo netop paa Toldbegrebet, og hvis man ikke vil fordybe sig i Toldspørgsmaal, kan man heller ikke fornødigvis gibe sig af med Anlæg af en Frihavn. — Jeg skal, som sagt, villig anerkjende de gode Hensigter, der ligge til Grund for det, som den høitærede Finansminister udtalte, og jeg negter heller ikke, at det tilbels vilde være Idealet, hvis det kunde opnaas, som han foreslaar; men jeg tror det ikke. — Jeg har nævnt her, hvorledes det vilde forholde sig med Chokolade, men Chokolade er en forholdsvis lidet sammensat Gjenstand, naar man kommer til mere sammensatte Gjenstande, f. Ex. Papir, bliver Sagen end vanskeligere. Ethvert Stykke Papir kan bestaa af hundrede forskjellige Bestanddele, og derved bliver Foranstaltningen